

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 ft — kr.
Fél " . . . 2 ft 50 kr.
Negyed " . . . 1 ft 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 ft — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési
díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-
jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nevelés ügyünk.

Népek, nemzetek jólété egyensúlyában áll azok műveltségi állapotával.

Az általános műveltség emelése, az észletesség fejlesztése első sorban törekvése minden modern államnak, sőt mint napjainkban is tapasztaljuk, a műveltség magasabb fokán álló nemzetek nemcsak saját honok határain belül emelik a civilizációt, hanem magasabb szempontból, szomszédjaik határain túl, az ismert világgrész legjavított helyeire is elhatolnak, gyakran a felkészülte ciete árán is tért foglalnak, honnan az emberi műveltség magvát iparkodnak elvetni.

Már az ókorban egyik-másik nemzetnél nagy fejlettséget ismerünk a műveltségnek, míg később a folytonos népverdiorás rumbadöntötte a művelt nemzetek egy részét, új néptajok consolidálása új műveltségi irányt kezdett meg.

Európa nyugati részében hazát alkotott egyes népek leghamarabb nyertek nyugalmat, míg annak keleti lakói a folytonos önvédelem, majd belső harcok hatása alatt állván, a tudomány fejlődésétől visszamaradtak.

A folytonos küzdelem kiváló példáját látjuk évszázadokon keresztül honunkban, oly küzdelemet, melynek célja nem csupán a haza megmentése, hanem a keresztény nyugat megvédése is volt.

Nagyon természetes, hogy a folytonos küzdelem időt sem hagyott arra, miszerint nemzetünk a tudományval folyton haladhaszon.

Ezt mi önértéken ismertük meg és mindig, akkor is, midőn a vérünk árán megmentett nyugot barbároknak is nevezett.

A magyar népben rejő nagymérvű természeti jeles adomány, a beállott nyugalmas időben rohamos gyorsasággal ipar-

kodott az elmaradottságot pótolni, s alig pár évized alatt a művelt külfölddel megállotta a versenyt.

Az általános nemzeti műveltség megteremtése céljából hozott be a köteles iskoláztatás, törvény alkotott, melynek udós hasznát országzserzte látjuk.

A statisztikai adatok igazolják, miszerint a népnevelés úgy hatalmasan fejlődött, habár itt-ott példáját is látjuk annak, hogy a törvény szigorúan végrehajtást nem nyerve, a köteles iskoláztatás alól sokan elvonják gyermekeiket.

Nálunk elenyésző csekély szám tanuskodik arról, hogy polgártársaink iparkodnak gyermekeiket iskoláztatni, azonban az iskolai értesítő még is szomorú adatot tár fel, s ez az iskolai mulasztás.

Hajtatlan előlyvel végrehajtani a törvény rendelkezéit, elodázhatlan kötelessége az iskolásköznek, hogy a városi hatóságok.

Nem szabad tűrni, hogy az iskolakötelezett gyermekek százakra menő felnapokat mulasszanak el, mert ez az volna, mintha iskolába nem járnának.

A néptanítóknak első sorban kötelességük, hogy 8 napról 8 napra adják be kimutatásait a mulasztókról, s ha a hatóság az iskolai év elején szigorúan bünteti meg a mulasztók szüleit, előre láthatólag rend következik be, s nagy szolgálatot tesznek a nemzeti műveltségnek.

Atja Isten, hogy jövő évben az iskolai értesítő tegyen tanúságot haladásunkról.

Egy tanúgy barát.

Az aranka-irtás.

Tekintettel ama cárokra, melyeket a lucerna, lóher és egyéb herefélékben az azokban levő aranka (kosz) nevű élősd növény okoz,

tekintettel arra, hogy az ezen élősd növény által megtámadott herefélék magvai közé az aranka mag is keveredik, és ez uton a baj mind nagyobb mértékben terjesztetik,

tekintettel arra, hogy a nevezett élősd növény magvai a megtámadott herefélékről szél által és egyéb uton más, még egészséges herevetségekre is átvitetnek, és e szerint azokra nézve is kártékonyak, kik akár egészséges heremag alkalmazása, akár az aranka folytonos irtása által azt veteiseikről távol tartani igyekeznek,

szükségesnek ismerem, hogy a gazdaközönség az aránakak kiirtása iránt lehetőleg hatályosan figyelemzessék és pedig a fentírtott indokok mellett a a törvényhatóság által a következőkre hívassék föl:

Minden gazda és község hasson oda, illetőleg saját földjein intézkedjék az iránt, hogy az aranka a szántóföldeken, legelőkn, réteken, utszéleken, árokpartokon, vasuti és egyéb töltéseken a tulajdonosok, illetőleg a bérők vagy haszonélvezők által kiirtassék, kiváltképpen erkölcsi kötelességévé teendő ez azon gazdáknak, kik lucernát vagy lóheret magnak és eladásra termelnek, miután ezek, ha a magot arankas területen termelik, arankamaggal vegyes lóher- vagy lucernamagot nyerne, s ezzel tudva károsítják a vevőket.

Az arankairtas módjai többfélek, s ezekre nézve a szakértők által ajánlott hatályos eljárásokot tájékozás végett következőekben közölöm:

Az arankától meglepett növényeket, még mielőtt az aranka virágzásnak indul volna, ki kell kapálni vagy ásní, és a gyökereit felső részével együtt kiássott vagy kikapált növényeket a rajta lévő élősdvel egyetemben el kell égetni, ezen célra szalmát kell odahordani, a mit,

hogy tartósabban éjjen, czélzserű petroleummal megvédvesíteni. A kiégett terület egy idő múlva, ha meggyőződünk már, hogy az aranka teljesen elpusztult, újból bevetethető herével.

A talált arankafoltok, ha épen kezdődnek a még csupán egy vagy néhány arankaszál találatik, azonnal lesarlózandók s a foltosca talaja is felkapalandó, s az ily módon kitarított folt közepére arankával együtt levágott zöld növényzet kis halmocskába összerakandó s jól megtaposandó, s itt hagyható a teljes elrohadásig, vagy a levágás után a növényzet azonnal zsákba rakatva eltávolíttatik. A támadt s kitarított foltokat utóbb folyton szemmel tartjuk, s ha a folt szélein arankaindák mutatkoznak, az irtást és eltakarítást folytatjuk.

Jelentékenyebb foltokon az irtási eljárás a következő lehet. Az arankalepett foltokon a növényzet lehetőleg alant elkaszáltatik, biztonság kedvéért egy kaszaravággal tovább vágathatunk, mint a meddig az aranka indáját találuk; ekkor a levágott arankás zöld takarmányt szalmával vagy egy araszos rétegen behintjük az egész arankalepett foltot, s a szalmát meggyújtva — a folt felszínén lévő növényzetet elégetjük. Égetés után a foltot felásatjuk vagy jól felkapáltatjuk, s a felasott vagy a felkapált foltot újra behintjük szalmával s felégetjük. Az égetés után néhány napra a foltot átoreglyeztetvén, jó maggal bevetjük.

Hol az aranka csak szórványosan csekély kiterjedésű foltokban előfordul, ott kiirtása legczélzserűbben következő módon történik.

Az arankás folt minél előbb, de okvetlenül a virágzás beállta előtt, éles kaszával, még jobban sarlóval, a mennyire csak lehet alacsonyan, azaz közvetlenül a föld színe felett levágtatik és pedig

TARSA.

Szeretem az édes anyám . . .

Szeretem az édes anyám, szeretem,
Hiszen neki köszönhetem életem.
Szeretem a kőkényszemű labámat,
De még jobban édes magyar hazámat.

Ezt az édes hazát hogye szeretném,
Mikor annyán magyarnak szült, tudom én.
Az is leszek, magyar leszek, fogadom!
Ezt a nevet sola megneve tudom!

Nem csak szóval, tettel is megmutatnám,
Hogy mennyire szeretem én szép hazám;
Lesz még idő, mikor meg is mutatom,
Hogy érte, ha kell, életem is odaom.

(Jász-Ladány.)

Lakos Gyula

Blanka esküvéje.

— Elbeszélés. —

Irtá: DREISZIGER KÁLMAN.

(A „Baja” eredeti tarsaja.)

(Vége.)

A történetek után négy napra Rózsafalváról Szirtfoki Károly több barátja rándult át hozzá. Arcaikról azonban a szokott vigásgérvé leverttség és bánat volt olvasható, mi telé is tünt Szirtfokinak és nem is késett indító okát kérdezni emez állapothoz, azon reményben, hogy Blankáról újabb becsmélő adatokat fog hallani.

Nagyon tevédt, mert a becsmélés helyett egész máskeut nyilatkoztak, előadták, mikép a napokban náluk volt Keresztessy Árpád és kérte őket, hogy orástanek meg neki abbéli állításait, melyek Blanka compjommittálását czélozzák, mert ugymond;

„Károly szülőitől lettem kiküldve, hogy bármi módon is adatokat gyűjthessek arra, hogy Károly házasságát megsemmisítsém.”

Szirtfoki szoborként meredt meg e nyilatkozatra s aig érthető hangon ezeket mondá barátainak:

— Tehát akkor én alaptalanul tettem azon borzasztó vádat, a melynek kiseretőben jeggyűrvénnet visszaküldtem Blankának.

— Tudjuk. Ép azért jöttünk, felvilágosítandó a valódiór; mert azt nemcsak te, de mi is mindannyian tudjuk, hogy Blanka becsülete, erkölce nem áruczikk; jelleme, erénye nem közpréda. Azért lelette lesültő volt nekünk azon vád, melyet te ellene eméltél, — válaszóla egyik jobarát.

— Azt mondá Aladár: keső éjg mulattatok nála, egyedül ment veletek színházba, onnan a vendéglőbe, hol bortól hevílten szálította lakásara, és ott levetkőztette és lefekette. Nemde barátim ez olyan vád, mely elég alappal bír arra, hogy ily nőtől meg idejekorán menekülj, — viszóza Károly.

— Szegény Blanka azóta élethalál közt lebeg; atyja, anya az örüléshez áll közel, s az egész város lázas izgatottsággal várja a történetek, — azt azonban ószintén megmondhatjuk, hogy általán el vagy itéve tettetted.

— De mikor jó, kedves barátom hozta e hirt, akkor nem volt okom kétkedni benne, válaszózt Szirtfoki.

— Gondold meg mit tettel. Egy nő becsületét (önkre tettetted, egy család jó hírnevét megsemmisíttetted. Gondold meg jól a dolgot, s magad is elitéled tettetted; mert nem ma, már év óta ismeredsz hallottad jó hírnevét. Keresztessy nem is látta Blankát;

állításai aljas rágalom szüleményei valának, melyek tételét szülőitől förezírozták.

— Csakugyan tévedtem; de mivel g hetem jóváeme borzasztó hibámat? Apámat vigyem a szegénypadra; magamat tegyem neveltségessé? Mit tegyek? Tanácsoljatok valamit. Képtelen vagyok már helyesen gondolkozni is, mert azon tudat, hogy alaptalanul vádoltam egy széplétlen jellemű, erényű és becsülettű nőt, ki én az imádásig szeretek, — megő, ha őt színdevén látom: mondá Károly reszkető hangon.

Alig végzte be szavait, az ajtó felnyílt, s azon Szirtfoki Kázmér, egy 45—50 évesnek látszó alak, Károly édes atyja lépett be, és az üdvözlet után, a tárgyhoz tért, és a következőket mondá:

— Fiatal barátim, én az önök beszélgetését kihallgattam, s tudom, miért jöttök. Bevallom önöknek, Keresztessy én béreltem illetve kértém fel, hogy tegyen meg mindent, mi a házasságát megsemmisítheti. Ó csak arra kért, hogy Károly szerénykulcsant juttassam kezéhez; megtettem, s ő néhány percz múlva egy név jeggyel tért vissza, mi Károly iratai között talált, — s azt mondá, ez lesz a legerősebb fogyer. Elment Rózsafalvára, s onnan visszajövet adta elő Károlynak az állítólag történetek, kinek arról, hogy Keresztessy elebb, mielőtt vele ezt közölte volna, már itt volt nálunk, tudomása nem volt. Én Keresztessy elbeszéléséről, s annak hatásáról, magától Keresztessytől nyertem tudomást. A vétkes én vagyok, mert azt hiszem, a mennyasszony becsülete nem férhet meg nemesi becsületemmel; azonban most látom, hogy önök, mit érdekeltenek, a család becsületét megmentendő, eljötték a valódi tényállás feltárására, a mielőtt látom, hogy a nő méltó arra, hogy

gyermekem neje legyen. Ez okból, itt önök előtt, kijelentem, hogy most én követelem, hogy Károly Blankát nőül vegye, mert csakis ily nő méltó nevennek viselésére. Egyet azonban kérek, érdekeltem mindenről hallgassanak.

Az összes jelenvoltak ösenzenétek az öreg Szirtfoki eme nyilatkozatára, s látni lehetett arcaikról, hogy kimondhatatlan örömtől be valójukat az eredmény felett. Szirtfoki Károly remegő hangon köszöntte meg atyjának jó indulatát ugymond: „Elebbi törekvésért kimintem utóbbi nyilatkozata.”

Masnap az összes jelenvoltak, diszes fogatokra üve elindultak Rózsafalvára, meg megtartsák Szirtfoki Károly egybekelését.

A szülők égsz uton gyermekök helyes választását dicsérték és feleltő örvendtek, hogy Blankát mint menyőket neonsókára üdvözölhetik.

Rózsafalvára érve az egész menet Blanka lakása előtt állott meg, hol a házban azonban szomorú jelenetek voltak szemtanu. Blanka haldoklott. A pap ott ült ágya mellett és vigasztalta.

Szirtfokai beléptek és különösen Károly felismerésekor, Blanka felemelkedett ágyából és kyege hangon mondá:

— Károly, szerelmed vértanuja im itt haldoklik.

Természetesen e nyilatkozat megindította az összes jelenvoltakat. Az apa kiisrt szemekkel mutatott helyet vendégeinek, kik nyomban előadták a dolgok állását, s azt, hogy mint lettek félrevezetve.

Károly fájdalmasan szokogott, hogy menyországát, boldogságát, életét és mindenét itt látta küzdeni a halállal. Egy gondolata lámadt, s azt nyomban végre is hajtotta.

— Én Blankát mindennél jobban szerge

oly kiterjedésben, hogy egyetlen egy arankával el kellett takarni a szőlő maradványait kaszálással vissza; a lékaszál arankák takarni gondosan összegyűjtendő és kosárban vagy lepedőben ovatosan az utra, illetőleg a kocsizhoz viendő — vigyázva, hogy belőle egy szálcakba sem hulljanak el. Erre a kikaszált fölött egy legalább 30 cm. vastag szalmaréteggel borított, melyet elgetünk. Értékes lucernásoknál a kiégetett föltsókat felkapáltatjuk és arankamentes lucernával bevetjük és megtereljük.

Hogy intézkedésünknek biztos sikere legyen, nagyon tanácsos az aranka irtásával egy bizonyos egyént, kerülni megbízni és neki szigorúan meghagyni, hogy minden arankafoltot azonnal égessen ki.

Hol az aranka annyira elharapódzott, hogy alkalmatlan volt, ott a kocsizhoz felkaszálható nem volna, ott az aranka-kosz terjedése némileg az aranka-foltok gyakori és alacsony megkaszálata és gondos megterelése által gátolható meg.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy a gazdálkodásukat ezek iránt a lehető legmerőbben figyelmeztetvén, e részben tett intézkedéseiről ide mielőbb jelentést tegyen.

Kelt. Budapest, 1883. évi június 15-én.

Gróf Széchenyi Pál, s. k.

A ferde nevelés áldozatai.

IV.

„A jó fa, jó gyümölcsöt terem.”

Ágnes asszonyunk nagyon egyszerű, közönséges története van. De hogy is lehet ilyen egyszerű asszonynak valami regényes története? Nem lehet. Egyszer azt mondták nekem, hogy: minden embernek olyan a története, a milyen az élete, — én meg hozzá tettem azt, hogy: minden embernek olyan az élete, amilyen a nevelése. Tehát amilyen nevelése van az embernek, olyan története is van. Ha a nevelés jó, akkor az élet is szép; ha pedig az rossz, akkor az élet is olyan szomorú, mint a milyen éppen Ágnes asszonyunké.

Ágnes asszonyunknak élete pedig nagyon, de nagyon szomorú. És miért? . . . Mert a szegény is rosszul lett nevelve.

De hát miből áll a története? . . . Abból, hogy ivott gyermekéjétől fogva egész halálá napjág. Ez ugyan magába véve még nem baj, mert hisz az embernek, hogy élhessen, ép oly szüksége van

van az ivásra, mint éppen az evésre. Csakhogy némely ember iszik négyért, s a pár garas amit arca verejtékével keres, egynek is kevés, — és Ágnes asszonyunk éppen ezek közé tartozott.

De ő nemcsak négy helyett ivott, hanem egy ötödikért is kellett, és ez volt a: búbanat.

A búbanat, ez az örökkön örökké szomjas szörny nála is befészkelte magát. De nem esoda! . . . mert ott, ahol olyan rendetlen pazar az ételből, mint éppen Ágnes asszonyunknál volt, ott igazán nem esoda ha az nyitott ajtón hivatalúan bejön, melyet elejétek észre sem lehet venni, de később olyan nagygyá nő, hogy nem lehet vele bírni, mert amilyen mértékben nő az, oly arányban fokozódik a szomj is, — és ezen örökkön örökké tartó szomj okozta Ágnes asszonyunk szomorú életét.

Hogyan? . . . Hát úgy, hogy a nagy szomjuság következtében Ágnes asszonyunk már mindenét elitta, de azért a búbanatától nem tudott megszabadulni, sőt ez még naponkint nagyobbodott, s midőn már egészen nagy lett, akkor kinyitotta száraz mutató ujját, — és megmutatta Ágnes asszonynak a bűn útját.

Azt mondja az irás, hogy: a jó fa, jó gyümölcsöt terem, azaz a jó, becsületes életű szülő, szerencsés életű ember nevel. És ez annyira igaz, mert ha Ágnes asszonyunk édes anyja józanabban és becsületesebb életet élt volna, mint a milyen élt, — úgy az ő lelke a sok rossz példák láttára nem lett volna annyira megmetyévezve. Mert: „a példa vonz” — mondja a tapasztalat. És Ágnes asszonyunkat ama sok rossz példa, melyet anyjától látott vonzotta a süllyedő posványra.

De mit tett édes anyja? . . . Hej az sok bűnt követett el! Oh hányszor, de hányszor történt meg az, hogy Ágnes asszonyunk, még mint kis gyermek, tanuval volt annak, mikor az anyja az udvarukba tévedt libákat a saját ódjába terelé, — még mikor esteli hazajövelekor úgy suttomber tyúkot vett elő köténye aól, a melyet úgy, amint a jómadarak szoktak tenni: tíz ujjal, meg egy fogással szerezett. Vagy amikor a legszebb körtvélet, almával kedveskedett Ágnes asszonyunknak, holott jól tudta a gyermek leány, hogy nekik sem gyümölcsöskertjük, sem rávaló pénzük nincs.

És eme kártható talvjágok mind, mind mélyen de nagyon mélyen vésődtek Ágnes asszonyunk lelkébe, úgy, hogy mikor nagy lett, hűven utánozta a példákat, de még jóval felül is multa. Azt talán nem is szükséges mondanom, hogy Ágnes asszonyunk anyja a lopás mestersége mellett, még az ivást is értette, de különösen a pálinkát szerette. És az együgyű asszony azt hitte, hogy amint ő szereti, olyan jól esik a leányának is, és ezen szempontból korán hozzá szoktatta az iváshoz. Hogy ez mily meggondolatlan tette volt, azt a szíves olvasóm könnyen elképzelheti magának.

Tudjuk azt jól, hogy a pálinka oly veszedelmes ital, hogy mentől többit iszunk belőle, annál jobban kívánjuk azt meg és így történt meg az, hogy Ágnes asszonyunk annyira reszketővé vált a pálinka után.

Mondom, mindenét a pálinkára költötte, s ha férje nem volt otthon, akkor a csirkék, ludak, liszt, borsó, kender, tej, vaj, tojás stb., mindent mindent titkon oda hurcolta a zsidó kosarasoknak egyik bűdös pálinkáért, amit aztán úgy lopva pénzében vagy plane istállóban rejtgette.

Igy lassanként Ágnes asszonyunk mindene odamaszortott a zsidóhoz, és mikor azzal semmiesem volt, akkor eszébe jutott édesanyja mestersége, hogy hogyan tudott ő pénzéül, tyúkhöz, libához jutni. O is úgytett.

Amit szemre meglátott, azt a tíz körme crintetlenül nem hagyta — és elvitte a zsidóhoz. A zsidóban pedig bizott, nem árulta el őt soha.

Igy süllyedt Ágnes asszonyunk napról-napra. Sokszor bándokt és búsuit a rossz tettein, mert úgy hébe-hóba furdalta a lelkiismerete, hogy mindenét — még férjét is — tönkre tette, másodsor azért, hogy nem volt mit innia, és harmadsor azért, mivel részegsége miatt

kenyerkeresetétől — ahol alkalmazva volt — megfosztott.

Istenem! — gondoltam sokszor — milyen szerencsétlen az Ágnes asszony, kit a szülő-anyja bűnei vitték bűntudjára. Észrevettem egyszer, hogy mint borult a szegény nő az utca szögletére hol kétségbeesett zokogásban tört ki. Siratta szomorú életét. Bántotta, nyugtalanította ama sok átok, melyet a nyomor szerzett meg lelkének.

Nem annyira a folytonos szerencsétlenség tette őt bússa, hanem ama fájdalom tapasztalat, hogy a nagy világban, annyi millió ember közt, nincsen számára hely.

A sors egész sűnya ült lelkén. A kehely egészen szünetig tölt meg, és a végső csepp férje öngyilkossága volt, mit nevé erkölcstelen élet okozott — és ennek kikellert csordulnia.

Eltartott még egyszer és utoljára a pálinkásboltba és ott — halált ivott.

Az erők komoly fát ott nyújtják ki ágaikat az égfelé az esti homályban a merre Ágnes asszonyunk bizonytalan lépésekkel halad. Halad, halad és kiszeml egyet, melyre Ágnes asszonyunk gond- és szegyeteljes életét felakasztja . . .

Most már vége a szenvedésének és az élet kapuja be van téve. Ágnes asszonyunk megvált az élettől.

Ij. Jung Ferenc.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy bessen lapja t. Olvasót egy oly dolog lefolyásáról értesíthessem, mely városunknak ugyancsak szellemi emelésére szolgál.

F. év. júli. 11 és 12-kén tartott meg a műveltség és kitűnő képzettségű elkövető Nitschner Janka kisasszony nyilvansági joggal felruházott magán leányiskolájában a zárviszágat.

Az izaszott hűség dacára szépszámu tekintélyes halgatóság jelent meg és hallgatók tartott túrelmemmel a törvény által előírt különféle tantárgyakból az adott feleleteket.

Az ügyes, bátor feleletek igazolják, hogy az iskolai tantárgyak jól és alaposan dolgoztattak föl és azok oly szükséges és hasznos körbe foglalta adtak elő, melynek a tanulók nem csak a jelenben, hanem a jövőben is mindenkor hasznát vehetik.

Helyes és alapos feleleteket hallottunk az olvasásokon (francia, német, magyar) kívül a földrajz, történet, természetrajz, természettan, francziayelv, számtan stb. reál-tárgyokból. — A mindennapi tanfolyamon kívül még nagyobb tanulók minden jelenlétükkel teljes megelégedéssel szolgálólag feleltek a kereskedelmi számtanból is.

Meglepő volt tapasztalni, hogy néhány alig pár év óta ezen tanodába járó tiszta magyar tanuló a német és viszont maguk tanuói a magyar nyelvet mily szép sikerrel volt képes eljáratni.

A megküntés végett kiküldött rajzmintákon kívül kiváló és kitűnő általános elismerésben részesült a sok és sokféle szébb-nél-sebb kézművészet, miket a leánykák az év folyamán alatt megszoaloznak egymással mintegy versenyre készítenek el.

Az elismerés és megelégedést a távozók kézzörtias köz nyilvánítták ki.*

Mellegen ajánljuk ezen 10 év óta elismeréssel fennálló intézetet az érdekeltezők szíves figyelmébe.

Jelen voltak.

* Dörovojkák a szépképzettségű intézet vezetőitől.

Különlék.

— Jankovich Aurél főispán ur 5 méltósága l. h. 11-én érkezett vissza városunkba, ahonnan kirándulásból.

— Törvényhatósági közgyűlés tartják máj. 11-én 6 órakor, melynek tárgyat: Örvendszabályok elbeteleptése a cholera ellen; az istvánmegyei iskola építés.

— Rendelőhelyes, a közegészségre is káros hatású, hogy a zöndintézetűl a kis vasárterre vezető utca itt-ott egy lábnyi bűzhöz pocsoyával van telve. Undor fogja el az embert, ha utja keresztül visz arra, s csodálatos, hogy anyai felszólítás dacára sem lett kitisztogatva. Igaz ugyan, hogy a házakból kifolyó víz okozója a tisztalatlan-ság, de végre is egy oly városban, hol járdákat építenek, s hol villanyvilágítást akarnak behozni, ily állapotot megtűrni nem lehet, nem szabad. Úgy halguk, hogy ez ügyben interpelláció adatik be a közgyűléshez.

3. Egyházi zene. Allaga Géza és Matusek Antal zeneművészek a városi plebania templomban ma tartandó nagymisén zenei foglalk, mire a zenecsoport, melyet közönség figyelmét felhívjuk.

* Szerencsétlenség. Csótörtéket este-felé a posványos toba egy fül, borzadás közönséges, hongan azonban csakhamar meg élv menteték ki.

† Halálhöz. Le s ediczky Károly Vaskut közég édesdmsu fiatal kántora, kit városunkban is a Kubinsky emlékkő letelezése óta, elragadó orgonajátékokról ismernek, mult vasárnap este hirtelen elhalt. Legyen könnyű a föld néki.

5. Új mise. Mult vasárnap mutatta be első miséjét a helybeli plebania templomban II. a b e c h t V e n d e l nagyszámú, díszes segédlet mellett. A templom szülőföldjébe megtelelt hívőkkel, kik áhíttalul hallgatták a primiciális nagybátyjainak szónoklatát és a sz. misét, melyet Berényi apát-plebanos celebrált. A hitaottiból feltámadt városi dalárda eneket gyönyörű darabokat, majd Milase-vits Jenő és Kellner Antal főgm. tanulóik a két harmadosztályú növendék által eneket Ave Mariát kísérték hegedűn. Ugy a dalárda, mint a duett és a kíséret a legszorgibb bíráitól is kielégíthette, különösen a hegedűkíséret emelkedett ki.

— Áthelyezés. Grünvald István, városunkban előnyösen ismert m. kir. adótsz. Nagy-Szent-Miklósról Bajára helyezettét át.

6. Öngyilkossági kísérlet. Az idei év egyik látványos ritkán fogja pártját a vízbe-útlak és az ott öngyilkosságok megkísérletének számban. Hisz majdnem minden héten egy-egy vízbeutas avagy öngyilkossági kísérletről teszünk említést. A két öngyilkos jeltöltve ugyancsak a halálközeli akaratok felelnek azt, mit előtlen nékeltek — a nyugalmat és a békét, — azonban ezélok hajótörésnek vélekedtek, mert az életreérés megmentették. Az első volt özv. V a t s e n é, egy 70 éves asszony, ki megunta a fia rossz, lelketlen hámnásodját, elhatározta az életének végét vetni, s e ezélok szerdán estele a csatorna színphez ment, hol midőn meggyűződött arról, hogy tetében senki megakadályozni nem fogja, a csatornába vetette magát, hongan azonban még élve mentették ki. — U g y a n c s a k szerdán estele egy helybeli kömvés is öngyilkosságot kísérelt meg a Sugovizán, — azonban kimentették. A mentő jutalma majdnem egy hatalmas poltón, a mit csak a mentő izmos toba akadályozott meg. Nevét az illető vonatkozott megmondani.

7. Vízfelvétel. Mult szombat este-felé négy hönvel-huszári a posványos tóra ment fürdeni. A víz csekély volt, s így bajtól misem tartottak. H ü t t i n g e r H e n r i k azonban egy szerencsétlen lépés következtében az ottlövő árokba esett, s ott lefelelt, dacára annak, hogy a közelben levők által néhány perc múlva már a felszínre húzóttak. Az észlelési kísérletek eredménytelenek voltak, s a megjellett orvos már a halált constatálta. — V a s á r n a p délután pedig egy kishű, ki észrevetlennül távozott a szülői háztól, hogy vágját, a fürdőst illetőleg kielégítse, lett a víz áldozata, mert a lökért mellette ugynevezett „Bará-ba”-fall, hol csak másnap találták meg, midőn a víz hullaját felkeltte.

8. Tűz. Kedden reggeli 6 órakor Spitzer Albert gyufagyárában tűz ütött ki, melyet az idejekorán megjellett (tűzoltók csakhamar elfojtottak. A tűz a szertárméretesen lefő sarkon ütött ki, és azon körülmény, hogy padlásokon gyulekony anyag nem volt s hogy a padlások már hetek óta senki sem volt fenn, azon gyantát kelté, mikép a tűz keil hogy gyujtóanyagból eredt legyen. A Spitzer kerelőre megjellett és Scutitey alkaptany vezetése alatti bizottság a helyszínen megjellett vizsgálat alkalmával konstataita, miszerint a volt szertárméretű deszkakeretes csizmával ejtett fűs karcolás van és hogy a deszka kiszáradtatott, továbbá hogy az egett fű sarkáig csizmanyakok találtak, s legvégül, hogy a mult ebben legett és már felépitett gyárterem három cseper fiseren feltörve találtak, hol valószínűleg a tettes a felgyújtást megkísérelte.

9. A bajai polgári-lövőpálya az 1883. évi július 10-iki lövészet alkalmával 560 lövés történt, 248 egységgel. Ezek között volt: 5 négyes, 28 hármas, 49 kettes, 46 egyesek. Negyeseket löttek: Eckert István 2, Cserba Ferenc 1, Herzfeld Viktor 1, Koller Hugó 1; hármasokat löttek: Cserba Ferenc 9, Eckert István 9, Kienántz János 3, Lemberger Ernő 2, Peske Károly 2, Horvath Gyula 1, Koller Hugó 1, Stera Lajos 1.

10. A folyó évi június 1-ől 7-ig helyben elhaltak: Károly, név, család-állapot, állás, foglalkozás, kor, válla, halála, (korom) szerint városrészek és utcákban felkeltve: Váradt Samuel ezredvezető és az ő fia: Felber Botondok Gyula n. gy. 5 h. r. k. mh. rang. hely. kigyúzó; Szibodá Ferenc földműv. és sz. Hellebrant Katalinok Ferenc n. gy. 97. é. r. k. mh. ronsóelő és gépelemban, katonay. nagyszámú, Hegedus Ignác népez és sz. Kubatovits Katalinok Emma n. gy. 4. é. r. k. mh. vizskorban vörény uszó, honok, sz. u. a.; Meri József szatocnok és sz. Stinatz Libálának Gizella n. hajadon leánya, 25 é. r. k. tantuó nő. tudóvezés, hely. kismészárszék-a; Felber György feleségének és sz. Sztravcs Kozmánok Margit n. gy. 5 n. r. k. mh. vezérő. r. gy. szegelyben, szállásv. rez. a. i. Vilóvits Matyas özvegyének övegye: sz. Morgós Katalin, 80 é. r. k. mh. agókörben, Istvánegye, hájár-utca, Csúka Károly tanári hiveltetvegyek népeje, sz. Bakits Maria, 20 é. r. k. mh. viló (phosphor) horgoslemben, honok, sz. u. a.; Lajtos János honvezető és sz. Elek Marinkó Lajos n. gy. 3. é. r. k. mh. fonositorok és gépelemban, katonay. nagyszámú, Páncs István, 57 é. r. k. mh. tudóvezés, hűdéslemben, szállásv. rez. a. i.; Kattis Kálmán k. d. mesterségek és sz. Szalay Marinkó Kálmán n. gy. 3. é. r. k. mh. vezérő. r. gy. szegelyben, szállásv. rez. a. i. Hüttner György néző szabogató, 36 é. r. k. mh. fűadában (zárban) hönvel kismészár.

Csarnok.

Az erdő egyik hóhéza.

(A természet után.)
(Vege.)

Eme vérengző kis ragadozó úgy látszik nemcsak a szakmány kedvéért, hanem valódi vadász szenvedélyével rohan utána. Amint megpillantja az erdő kis hóhézat azonnal nyomába van. A fúrge kis állat ekkor feledi víz kedélyét, felélednek éles fültyei adata kifejező, ramlik tova, az üdöz nyomban s lehatlan gyorsasággal szaladnak felébe a toros körül tsavarnonai, azt hínők, hogy a nyest már-már nyakon es p, de az evet mint kiöltö nyil siklik tova s a csésész, honnan nagy ives ugrással veti le magát s eses közben mind nagy látát egymástól szétterjesztve hull alá a földre, anekül, hogy megsejtend magát. Ha a haszrú közt előtérőzni tud, meg van mentve, ha nem, akkor más fára kel menekünie, hol a bér megújul, mert a nyest kitartó s mindaddig ismétli a támadást, míg az áldozott biztos menhelyre talál vagy aletan áldozatává lesz.

Képlemes lakásról sohase felelkeznek meg. Fészkét faodba rakja s megalvai jó megrege köbüllé. Meg szivesebben elhagyott szarka vagy varjú fészket foglal el s azt nemcsak aul ágyalja ki puára, hanem a fészket födélle képező tiskeföld közötti ureket is gondosan bedugdosza, mivel a nyestkosságot es hideget nem szereti, op ezért arra is ügyel, hogy bejuttatni nyílása ne essék éjszakra, sessed, hideg széles ideben e bejárót is nagy figyelemmel tölti. Dacára annak, hogy folyton mosakodik s tisztogatja magát, észke mégis tisztatalan s tele van halhával. Nem esoda, az emberek között még ha a legjobbkörűn ragódnak az földi késsírnyek szerge. A melegévszakkok képezik számára a boldogság idejét. Telén az is kicsajja ugyan néha vacskából egy melegebb derül nap, silyenkor öröm látat kedves tornagyakorlatat, talan még kedveskednek is önk fel előttük, mivel a némaságha merült erőiben akkor ó a vidámság egy zord vidéket veldtárják, a mesebeli kis szárnyas király, a trófkovező ökörszem es. A hóhézag királyi bőkezű is, habár magos sok kinevekként fog bír, mégis a nap folyton csillogó hóborítók ágak ezüstét rázza nyakunk közé a mint egy galyról a másakra ugorva azt megreszketteti.

De melyik királynak nincsenek gondjai? O is meg kell, hogy néha hajójék a sors vaskezeinek nyomása alatt. Igaz, hogy elővigyázó s nyarant a széles birodalmában a természet kivége adóját adóre mogyorót, diót, makkot seb. hord össze gondosan, különböző helyekre elrejtett makkárakba, melyeket nagy ügyességgel fel bír találni a hó alatt is; ha azonban a tél nagyon hosszant tart, megfőrdünk, hogy ó felsége kúntatára is kirútnak, s ekkor, mint szegény Leat lenyáj leánya konyha nulladekiva, be kell hogy érje azzal, mit az ilyenkor kiskisánnyait, zsigorvát vált erdő nyut; a fen y ú t o b o z magvaival s a hó alatt felelt makkal vagy farréggel.

Szomorú napok ezek, melyek néha életbe kerülnek, hanem ha átvérződhetett rajtuk, ha a tavasz újra beköszönt, akkor hegyen völgyön lakodalmi számarra.

Mikorra az erdő fölöttéte díszit, akkor kis palotájába viszi szíve kiralyneget. Tavasz közepén régi ismerősök fészkebe 3-7 nál találunk, melyeket gyengéd s szeret, gondosan apol, s legyőzhető ellenséggel szemben elég bátorsággal védelmez. Tavaszti keső észig asztala is gazdagon van terítve, csak utána kell nyulnia táplálékának, mely elég változatos, mivel nemcsak a mogyorót es diót kedveli, hanem a makkot, gesztenyét is. A gyümölcs kadevrt a közelévé kerteket is meglátogatja, de csak ha teljes biztonságban érzi magát, mivel a bátorság éppen nem tartozik fértényei közé. Nyenezsegből néha felkeresi a madárfejeket, s kiszítja az azokban levő tojásokat — szemere vetik azt is, hogy az apró madarakat elfogdosza, de ezt inkább csak pajzankodásból, mint gyilkolást vágyból tesz.

Kedvencünk filozofiai s, a szabadság kedveire ugyan, de ha fogságba jut, nem vesztí el leget, hanem esakiamar beletalálja magát az új helyzetbe s minden eköve, hogy azt lehetőleg kellemesse tegye. Mint a madarak között a szem ez i n k e legesböz is minden ót környező tárggyal es lenyekkel megismerked meg. Esakhamar felismeri gazdáját, s egész vonalomat ragaszkodik ahhoz, de azt is tudja, kitől kell órzekedni, legyen ellensége emter vagy alyat. Uj magatartás, furege, majomszerű vidor, majdnem nevetséges es mégis ügyes magaviselet mellett rendszerint rövid idő alatt kedvence válik s kevés óra marad a panaszra. Gazdag táplálék, s jó pubameleg agyáról van gondoskodva, mit gazdaja iránt fokozódó bizalom által igyekszik meghálálni; annak hivasára előjön, öt a haznál mind-mind elkiséri, s va hétt — vagy való vesély fenyegeti, nála keres menekedtet, töle várja védelmet. Idően iránt azonban tartozkó marad, s ha az kényeztetni akartja, haragos morgással riasztja vissza, ha ez sem használ, érzékenyen megharapja a gondatlan tolokodó.

Fogságban mindentelne táplálékhoz hozzá szokik, a czukrot kívánón kedveli. Azonóra rosz sokasít sem vetkőzi le, ószérág mit

észrevétlen hatalmába kerithet; bört, fát, szöveteműt; néha különösen nyirkos, hives időben úgy elrejtőzik, hogy a leggonosabb kereses mellett sem lehet megtalálni, míg véletlenül nem bukkannak rá egy ruhasekényben, kerevepárnák, ruhamezők között, valamely egy új zingaba rejtőzve. Ha rátalálnak vidoran uzral gazdagibbn, mintha nem is zavartak volna esde nyugalmában, legfeljebb halk, bosus morgással utasítja vissza hivatalon esendzavaróját, hanem azzal el is tűnt haragja.

A kedves állat a fogságban is az erdő hóhéza marad, mintha tudná, hogy férdeme az örök, zavartalan vidorság.

Virágfi Dénés.

Nyilt tér.*

Nyilatkozat.

Alulírott egy Bajáról 1883. évi július 2-áról keltettvezeve anonym levél tartalma által félrevezetteve, saját bizományosom Szécs Odón urban helyeztet es most renditheten bizalmam ellenere nevezett bizományosom önkény émonatott könyveinek megtekintése es így üzleti tevékenysége iránt személyes meggyőződést szerzett, f. hó 5-én Bajara érkezem es magammal vitt könyvezeve-t es a kozbejárásra letekert tekimtetes Allaga Otó ügyvéd úrral átkétevéten Szécs Odón úr üzleti könyveit es iratait, az egész üzlet vitele pontos, leköismeretes kezelést mutatott es így a benne helyezett renditheten bizalmat legényesebben igazolta.

Az én eljárásom csak a gondos, talán kissé túl óvatos kereskedő eljárása volt, míg a névtelen levél egy aljas es irójának jellemteveségéről tanúskodó denunciació, mely bármely hasonlós vagy gonosz indokból is erdelt légyen, esakis bizományosom Szécs Odón úr hitelenek emelése, az iránta széles körben mutatkozó bizalom igazolására szolgálhat.

Ennek kinyilvánításával tartoztam Szécs Odón úrnak, ezen es bármely alakban általa kívánt feyes elégtételt adásra készségemet kijelentvén.

Kelt Budapestben, 1883. évi július 7.

Előttünk:

Hofbaner István, Fehér Miklós.

Blázek J. Antal,

mint tanúk.

Fenti nyilatkozat alapján a névtelen levél iróját alávaló, hitvány gazembernek nyilvánítottam.

Baján, 1883. július 12.

Szécs Ödön.

Szerkesztői válasz.

Dr. Károlyi Richárd Sürgöny szövege: Lejárt kiírás rontre adózt! Ivanovics Bélyz állít, hogy gyansáts poetikai tudományomat keltett eszemben, az értelme megalapításán, s azt hiszem így helyesen oldtam meg. Lapit kerem Richárdra stb. mire azonnal keltedtem. Teljes nyugalmam van, contraria sem lehet; sőtünk, önünk Siveles udvöletem.

Uj Jung Batina Szivesen látom kollemani: i kolokik megelhetős rendben vannak, vizeglatra szivesen néves. Közölemény jónál fog. D. F. Baja. A talay nem közölhető. B. A. Baja. „Koldusok” jóv szamban.

Kiadói üzenet.

— K. S. A henczerek, míg kelendő volt, ók is 4 k rért adta, a későbbi 2 koros mai hiteltérp szolo rendeletet, most, mikor már mindennek van s jól tudjak, hogy egy darabot sem adhatnak el belőle, I kra szállják le; kalomben amilyen az ember, olyan a tette.

Közgazdaság.

Budapesti értékdöszde. (Koritz Antal es társa bank- es váltóház jelentése.) Budapest, júl. 6.

A közelebb feloyt tözsdetéről nem sok kedvözöt jelenthetünk. Az europai tözsdere liderezenomásént nehzedt k az egyiptomi cholera felöl terjesztett hírek, melyek befolyása mellett teljesen háttérbe szorult minden egyéb tényező, mely mások behatást szokott gyakorolni a tözsdéüzletre. Pedig dacára a saison-morto-nak ezen egyéb tényezőkben nem volna hány. Ilyen mind-nemelőtt az aratás, mely már ugyszólván kiszönlön áll es melynek mérlegelése egyre biztosabbá válik. A kedvöz aratási kilátások bizonyára hatalmas ösztönzésül szolgálhatnak a speculátora, de mint emlitettük, hatásuk nem érvényesühet azon aggodalom miatt, melyet a cholera okoz.

A renteconversio is épen ezért mit sem hallat magáról, holott július elejére már biztosan reméltek, hogy megindul a nagy müvelet folytatása es esetleg beferezése. Ez is el lett most halasztva, mert az europai tözsdék jelenlegi situációjának alkalmas a vállalkozás sikeres ke-

* A rovat alatt közöltekert nem vállal felelősséget a szerk.

resztvételére. Most tehát a tözsdéüzlet fejlődése kizárólag attól függ, vajjon a cholerát sikerül-e localisálni. Az europai tengerparti hatóságok megtektek minden kedvözést a ragály behurcolásának megakadályozására, es ekként — bár az egyiptomi angol hatóságokat az egészségügy körül a müasztás vádja terhelí — remélhető, hogy Európa meg lesz óva a félelmes vendég látogatásától es ezzel egyttal elvonul a tözsdé egéről az egyetlen fenyegető felöl.

A tulajdonképeni üzlet ily körülmények között szük korlátok között mozgott; az árfoyakok jelentékenen fluctuációknak voltak alávetve es zariaktok a múlt hézhez képest nem nagy változásat tüntettek fel. Állampapírok, vasuti értékek, szilárd irányzatok követtek, más értékek papirokban hitelrészvényeken kívül alig volt üzlet.

A múlt heti es mai árfoyakok közti különbséget kitünteti az alanti táblázat:

	jun 29	jul. 6.
oszt. hitelrészvény.	297.80	294.—
magy.	295.75	292.—
4% os magy. aranyár	89.35	88.35
6% os magy. aranyár	120.25	119.50
5/8 os os papírjár	87.10	86.75
oszt. magy. állam vasut	325.25	324.—
magy. lezára. bank	88.75	88.75
os díjazogj	114.50	114.75
tízai sorjogj	110.—	110.—
cs. kir. arany	5.68	5.67
Napole on'dór	9.48	9.48
váltó Londonra	118.85	119.90
os Berlinra	58.40	58.40
os Párisra	47.40	47.35

AZ ELSŐ OS. KIR.

DUNAGÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

pósta. es személyszállítás bajánjának

MENETRENDJE.

Érvényes 1883. évi június 17-étől további intézkedésig.

Posta-hajók:

Bajáról Galacra szerdán pénteken es vasnap reggel 6 órákor.
Bajáról Zimonyba hétfőn, kedden, szerdán es szombatn 6 órákor reggel.
Bajáról Budapestre mindennap 4 órákor reggel.
Személyszállító hajók:
Bajáról Budapestre: naponta délut 12 órákor.
Bajáról Mohácsra: naponta esti 8 órákor.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1883 július 11-én.

Buza	9.30
Bab.	9.30
Zab	5.85
Árpa	6.—
Rozs.	6.60
Köles	6.30
Kukoricza.	5.90

Az árak 100 kilogr. után.

2841.

tk. 1883. sz.

Arverési hirdetésny!

A bajai kir. járásbírószag mint telek-könyvi hatóság részéről **Spitzer Mór özevege** bajai lakos, végrehajtató kérelme folytán **Pfeifer Gáspár** bajai lakos, végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés 379 frt 74 kr tőke emel 1882. évi október 6-ától járó 6% kamatai, es összesen 26 frt 55 kr eddigi, valamint 9 frt 20 kr jelenlegi es még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. es 146. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényesek területén lévő 8 bajai 1714 sz. tjkben foglalt Pfeifer Gáspár es neje. **Török Etel** közös nevén álló A. I. al. 1890 hr. 1733 ö. i. sz. ház es hozzártatózó 230 öbnyí be telekbel Pfeifer Gáspár fele részben megillett 1500

frtra becsült birtokjuttalékra a végrehajtási árverés ezenel elrendeltetik es annak a kir. bíróság tkvi osztályja helyiségeben leendő megtartására határidőül **1883. évi szeptember hó 19-ik napjának délutáni 3 órája** kitűztetik, mely alkalommal a jeletet ingatlan a kikialtási áron alul is eladtni fog.

Kikialtási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% kát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezhez letelni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Baján, 1883. május 17-én.

Rác.

kir. járásbíró.

MATTONI-FÉLE GÉPESHÜBLER

legjobb Asztali-és üdítő ital, kitűnő hatásnak bizonyított kávéházi, gége bajkani, gyomor-és hólyag haratni.

SÁVANYU-KUT

legjobb Asztali-és üdítő ital, kitűnő hatásnak bizonyított kávéházi, gége bajkani, gyomor-és hólyag haratni.

ÉDECEK

(az emésztés elősegítésére).

Mattoni Henrik, karthában (Csehszág).

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérd. közön-ség b. tudomására juttatni, miszerint itt helyben

fogászati műtermet

nyitottam s a fogművészet minden ágá- val foglalkozom ugymint:

foghuzással,

fogtisztítással, fogkiütéssel a legjobb es legártósbab anyagokkal, nevezetesen arany, Poulson, fancies stb. Foglalkozom továbbá

műfogak készítésével

a legújabb amerikai légnymotatu szerkezet szerint. Lakásom a főtéren a Bachrach Herman ur házában van.

Baján, 1883. július hóban.

Dr. Stern Ignác.

A LEGJOBB

szivarkapapir

LE HOUBLON

francia gyártmány. Utánzóttól óvatik a t. közönség!

Csak úgy valódi szivarkapapir ha minden lap LE HOUBLON jelet visel s borítéka alábbi védjegy s signaturávalvan ellátva.

Léon Houblou
Páris

CRAWLEY & HENRY, V. ú. t. 11. sz. Fákfakata, PARIS
Maga Fákfakata 1880-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-0

KÁVÉ-TEA

HAMBURG-ból

Portomentesen, csomagolással, elismert jeles, finom illatú zacskókban 5 kiló utánvéttel	0. c.
Rió, finom, erős	3.45
Santos, jól fűzető, erős	3.60
Cuba ff. zöld, erős	4.10
Ceylon, kekeszöld, erős	5. —
Arany-jáva, különös finom, gyengéd	5.20
Portorico, kellemes, finom illatú	5.40
Gyöngy-kavé, különös finom, zöld	5.95
Java, nagy szemű, erős, kellemes	7.20
Java la, nemes, brillians	4.45
Alr. Gyöngy-Mocca, valódi, tüzes	4.25
Arab, Mocca, valódi, nemes, tüzes	7.40
Különösen kedvelt, finom illatú:	
Szambul kavé-keverék	4.70
TEA, különként:	
Congo ff.	2.30
Couchong, ff.	3.50
Csaiádi tea, különös finom	3. —
Tablarizs, különös finom, 5 különként	1.40
Gyöngy-Sagó, valódi, 5 különként	1.90

Kimerítő árjegyzék gyarmatárak szeszek és különlegességeikről ingyen és bérmentve.

Ettlinger A. B. Hamburg.

1625
t.k. 1883. sz.

Arverési hirdetmény!

A bajai kir. járásbíróóság tkvi. osztálya részéről **Szaday Ferencz** bajai lakos, mint végrehajtó kérelme folytán, **Milánkovits Izidor**, szintén bajai lakos, mint végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés o. é. 25 frt. tőke, s összesen 5 frt 30 kr. eddigi valamint 11 frt 60 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Baja város 20733 számú tükben foglalt Milánkovits Izidor és neje sz. László Anna közös nevén álló

A. I. al. 997. hrz. 940. ö. i. sz. o. é. 464 frta becsült ház, s hozzátartozó 390 öölnyi beltelekre nézve ezennel elrendeltetik, és annak a tkvi. iroda helyiségében leendő megtartására határidőül, **1883. évi szeptember hó 10-ik napjának délutáni 3 órája** kitűztetik, mely alkalommal jelzett ingatlan a becserlon alul is eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebbi kettő becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy ovadék képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

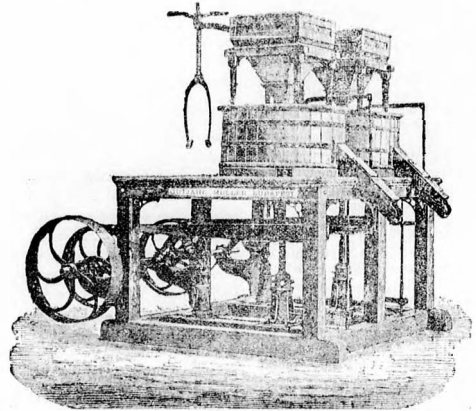
A kir. bíróság mint telekvi hatóság. Baján, 1883. évi április hó 15-én.

Szondy.
helyettes kir. járásbíró.

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margithidközelében.

Ájánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:

Járgány-cseplőgépek,
Szelelő rosták,
Kukorica morzsolók,
Szecska szögök,
Borsajtók.
Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok,
Malm trieurengerek,
Gabona osztályzó-hengerek,
Koptató gépek,

Daraválasztó gépek,
Tararók, Detacherök.
Malom alkatrészek u. mint a:
Transmissiók,
Szikkerkek.
Rosta lemezek:
Cseplőgé rosták,
Liszthenger sziták,
Koptató lemezek,
Raspoly lemezek,
s. t. b.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

FRIDRICH N.

az ALTER és KISS czég eddigi első szabófonőke.

Megérkezvén divat tanulmányozási és bevásárlási utazásomból, kérem a mélyen tisztelt hölgyeket, hogy engemet nagyrabecsült kegyükkel és megbizásikkal szerencsétlenül sziveskedjenek, miután törekedni fogok, a legolcsóbb árak mellett is, a legjobb franciaia divatlapok és minták szerint dolgozni. Különösen kérem a mélyen tisztelt hölgyvilágot, méltóztassék tekintetbe venni, hogy én mindent z-mélyesen előállított, és első kézből beszerkez, emelőlgyva legolcsóbb árakon szolgálni képes vagyok. Tizenkét év óta mint első fonőke az „Alter és Kiss” czégnek, ennek legvirágzóbb korszakában: az én ruhakészítményem és lovagló-öltönyeim ezen üzletnek a bécsi világkiállításánál, ugyszinte a székesfehérvári országos kiállításban is a jutalom-érmét nyerték. Egyttal értesitem a nagyra tisztelt hölgyvilágot, hogy én már megvett szöveteiket is készítésre elfogadok, és ha kívántatnék, bármily ruhát vagy öltönyt hat óra alatti teljes elkészítésre is elvállalok.

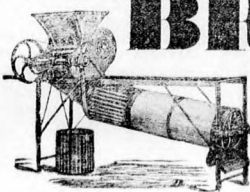
F. évi május 1. óta: váczí-utca 9. sz. a. műterem a „kékesillat”-hoz czimzett bolthelyiség fölött.

Budapest, 1883. április hó.

BROGLE JOZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST gyár: külső váczí-ut.
Raktár: váczí-körút 68.

Ájánlja minden gazdasági kiállításán kintüntetett

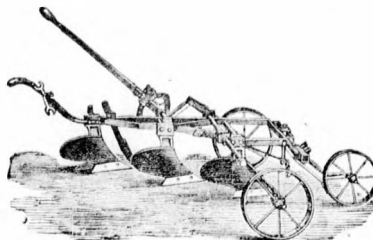
Trieur-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, malmok, mcheszeti és technikai czelokra

járgány-cseplőgépeket

Továbbá e téren a legujabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, sulya 50 kiló, ára 55 frt.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ügynökség és raktár B a j á n: Grosz Henrik és társánál Ióuteza, 275. szám.

szabadalmazott

hármás ekéket

közönséges és acél ekéket

cséplőgép - lemezszitákat
gözeséplő és járgánycséplőkhoz

és minden egyéb gazdasági gépeket.